

Kansantalouden tilinpito

Tilastokeskus
 Tilastoarkisto

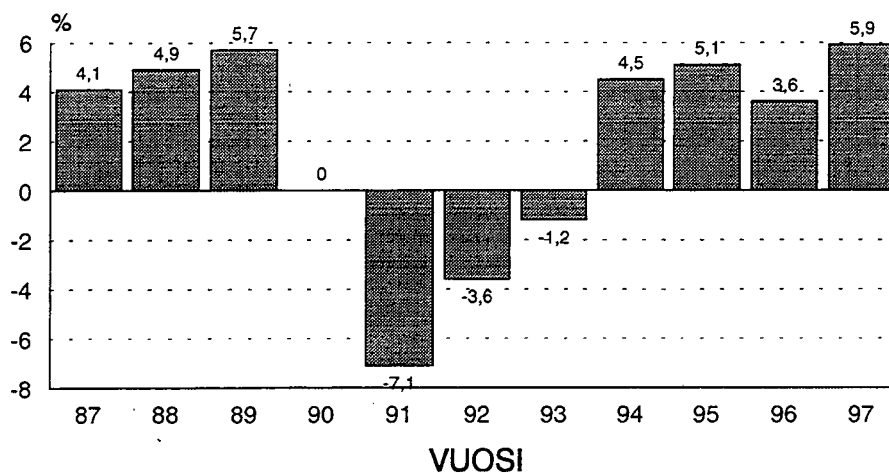
Nationalräkenskaper

National Accounts

Ennakkotietoja - Förhandsuppgifter - Preliminary data
 1997

Lisätietoja - Förfrågningar - Inquiries: Leena Glad, Pirkko Penttilä, Tuomas Rothovius, Olli Savela
 Vastaava tilastojohtaja - Ansvarig statistikdirektör - Statistical director in charge: Markku Suur-Kujala

BRUTTOKANSANTUOTTEEN VOLYYMIN MUUTOKSET

Bruttokansantuote kasvoi 5,9 prosenttia

Bruttokansantuotteen määrä kasvoi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan viime vuonna 5,9 prosenttia. Näin nopeaa kasvu on ollut aiemmin vuosina 1979 (7,0 prosenttia) ja 1989 (5,7 prosenttia). Kokonaistuotanto ylittää jo huippuvuosien 1989 ja 1990 tason. Nimellinen bruttokansantuote oli viime vuonna 618 miljardia markkaa.

Tuotanto toimialoittain

Alkutuotanto kasvoi viime vuonna lähes yksitoista prosenttia. Maatalouden tuotantoa lisäsivät sekä kas-

vinviljely että karjatalous, yhteensä tuotanto kasvoi seitsemän ja puoli prosenttia. Metsätalous kasvoi kolmesta ja puoli prosenttia supistuttuaan edellisenä vuonna metsäteollisuuden tuotantoseisokkien johdosta. Kaivannaistoiminta ja louhinta kasvoi lähes kuusitoista prosenttia.

Jalostuselinkeinojen tuotanto kasvoi lähes yhdeksän prosenttia. Tehdasteollisuudessa puu- ja paperiteollisuuden tuotanto kasvoi 14,3 prosenttia ja metalliteollisuuden tuotanto 11,4 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Muu tehdasteollisuus kasvoi noin kolme ja puoli prosenttia.

Talonrakentaminen kasvoi 15,7 prosenttia. Kasvussa oli erityisesti asuinrakentaminen, joka koko lama-ajan supistuttuaan kääntyi viime vuonna nousuun. Maa- ja vesirakentaminen supistui runsaat kaksi prosenttia.

Palvelutoimialojen tuotanto lisääntyi viime vuonna 3,8 prosenttia. Kauppa kasvoi 5,2 prosenttia. Tukkukauppa kasvoi lähes kuusi prosenttia mm. rakentamisen vauhdittamana ja autokauppa kävi vilkkaasti, kasvua oli lähes kymmenen prosenttia. Vähittäiskauppa kasvoi maltillisemmat kaksi ja puoli prosenttia. Majoitus- ja ravitsemistoiminta kasvoi viisi prosenttia. Vilkkaan taloudellisen toimeliaisuuden myötä liikenteen toimialalla tuotanto kasvoi runsaat kahdeksan prosenttia. Rahoitus- ja vakuutustoiminta kasvoi noin neljä prosenttia.

Koko julkinen toiminta kasvoi puolitoista prosenttia. Kuntien toiminta kasvoi 1,9 prosenttia, sen sijaan valtion toiminta pysyi edellisen vuoden tasolla. Voittoa tavoittelematon toiminta lisääntyi noin kaksi prosenttia.

Tuottajahintainen bruttokansantuote kasvoi 6,0 prosenttia, ja markkinahintainen bruttokansantuote 5,9 prosenttia. Yksityisen kulutuksen lisääntymisen myötä hyödykkeistä maksettavat verot kasvoivat volyymiltaan lähes viisi prosenttia. Tukipalkkioiden määrä kasvoi vajaat kaksi prosenttia.

Kulutus ja investoinnit kasvoivat

Yksityiset kulutusmenot kasvoivat viime vuonna 3,1 prosenttia. Kestävien kulutustavaroiden hankinnat ovat kasvaneet voimakkaasti jo vuodesta 1994 lähtien, mm. autot ja kodin elektroniikka ovat käyneet kaupaksi. Viime vuonna kestävien kulutustavaroiden hankinnat kasvoivat vielä noin kuusi prosenttia. Myös palveluiden kysyntä jatkoi vakaata kasvuaan ollen viime vuonna 3,9 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Julkiset kulutusmenot, sekä valtion että kuntien, pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Investoinnit kasvoivat 11,3 prosenttia. Kone- ja kalustoinvestointien määrä kasvoi runsaat viisi prosenttia. Talonrakennusinvestoinnit kasvoivat peräti kaksikymmentä prosenttia. Eniten lisääntyivät asuinrakennusinvestoinnit.

Työllisyys parani

Työttömyys laski edellisestä vuodesta noin 1,3 prosenttiyksikköä 14,5 prosenttiin Tilastokeskuksen työvoimatilaston mukaan. Työttömiä oli viime vuonna keskimäärin 367 000 henkeä. Työllisten lukumäärä kasvoi viime vuonna 2,0 prosenttia ja tehdyt työtunnit 1,4 prosenttia.

Hintakehitys vakaa

Koko kansantalouden hintatason arvioidaan nousseen viime vuonna 1,2 prosenttia mitattuna bruttokansantuotteen hintaindeksillä.

Kuluttajahintaindeksi nousi vuositasolla 1,2 prosenttia. Bruttokansantuotteen hintaindeksiä nosti erityisesti talonrakentamisen hintojen nousu. Vaihtosuhde heikkeni kaksi prosenttia vientihintojen pysyessä suunnilleen edellisen vuoden tasolla ja tuontihintojen noustessa vajaat kaksi prosenttia.

Kansantulo kasvoi

Kansantulo kasvoi viime vuonna nimellisesti 8,6 prosenttia ja oli henkeä kohti 99 100 markkaa. Suomen bruttokansantulo oli viime vuonna 599 miljardia markkaa.

Palkkasumma kasvoi 4,5 prosenttia. Työnantajain sosiaalivakuutusmaksut kasvoivat vähemmän, vain yhden prosentin, koska kuntien maksuja alennettiin. Omaisuus- ja yrittäjätulot kasvoivat yli 18 prosenttia. Erityisesti yritysten tulot kasvoivat.

Veroaste aleni 47,3 prosenttiin

Verojen ja pakollisten sosiaalivakuutusmaksujen osuus bruttokansantuotteesta oli viime vuonna 47,3 prosenttia. Edellisenä vuonna veroaste oli 48,0 prosenttia. Yhteisöjen maksamat välittömät verot kasvoivat puolella, mutta kotitalouksien välittömät verot vähenivät hieman. Myös sosiaalivakuutusmaksujen osuus bruttokansantuotteesta väheni.

Yritysten rahoitusasema edelleen hyvä

Yritysten rahoitusasema oli viime vuonna viidettä vuotta peräkkäin ylijäämäinen. Nettoluotonanto oli lähes 22 miljardia markkaa eli noin kolme miljardia markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintaylijäämän arvioidaan kasvaneen 21 prosenttia. Yritysten bruttotoimintaylijäämä, joka vastaa liikekirjanpidossa lähinnä käyttökatetta, oli viime vuonna 140 miljardia markkaa eli kaksi kertaa niin suuri kuin mitä se oli alimmillaan vuonna 1991.

Välittömiä veroja yritykset maksoivat puolet enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhteisöverojen kasvu seurasi parantuneesta tuloksesta sekä kahden edellisen vuoden jälkiveroista. Osinkoja edellisvuoden tuloksesta yritykset maksoivat viime vuonna 17 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yritysten säästö, joka vastaa lähinnä niiden voittoa vähennettynä maksetuilla osingoilla, kasvoi edellisen vuoden 24 miljardista markasta runsaaseen 33 miljardiin markkaan. Kiinteitä investointejaan yritykset lisäsivät neljä ja puoli miljardia markkaa. Varastot kasvoivat yli 5 miljardia markkaa.

Rahoituslaitosten ylijäämä ennallaan

Rahoituslaitosten rahoitusasema oli viime vuonna noin yhdeksän miljardia markkaa ylijäämäinen, kun luottotappioita ei oteta lukuun. Luottotappioita kirjattiin rahoituslaitoksille runsaat kolme miljardia markkaa. Toisena vuonna peräkkäin rahoituslaitosten

rahoitusylijäämä oli suurempi kuin niiden kirjaamat luottotappiot.

Raha- ja rahoituslaitosten korkotulot vähenivät 4 prosenttia ja korkomenot 13 prosenttia korkotason laskun takia.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistui selvästi

Valtion rahoitusaliijäämä oli viime vuonna 25 miljardia markkaa, kun se edellisenä vuonna oli 42 miljardia markkaa. Alijäämä väheni ennen kaikkea verotulojen kasvun takia. Sekä välittömien että välillisten verojen tuotto kasvoi 9 prosenttia. Välittömiä veroja lisäsi yhteisöverojen kasvu 52 prosenttia. Valtion rahoitusasemaa paransi myös kunnille maksettujen tulonsiirtojen leikkaaminen 14 prosenttia ja tukipalkkioiden vähentäminen 13 prosenttia. Sen sijaan korkomenot kasvoivat yhä jatkuneen velkaantumisen takia 9 prosenttia. Kulutusmenot kasvoivat nimellisesti puolitoista prosenttia.

Kuntien ja kuntayhtymien rahoitusasema muuttui neljän ylijäämäisen vuoden jälkeen alijäämäiseksi, noin miljardin markan verran. Tulonsiirrot valtiolta vähenivät yli neljä miljardia markkaa, mutta verotulot kasvoivat kolme miljardia markkaa. Kulutusmenot kasvoivat nimellisesti kaksi prosenttia ja kiinteät investoinnit 13 prosenttia.

Sosiaaliturvarahastojen rahoitusylijäämä oli 18 miljardia markkaa eli hieman alempi kuin edellisenä vuonna. Työeläkelaitosten nettoluotonanto kasvoi entisestään, mutta muiden sosiaaliturvarahastojen nettoluotonanto jäi 2,6 miljardia markkaa alijäämäiseksi.

Yhteensä julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli 7,8 miljardia markkaa eli 1,3 prosenttia bruttokansantuotteesta, kun se edellisenä vuonna oli 3,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Vastaava EMU-alijäämä oli viime vuonna 0,9 prosenttia ja edellisenä vuonna 3,3 prosenttia.

Kotitalouksien reaalitytulot kasvoivat

Kotitalouksien reaalitytulot kasvoivat viime vuonna jo kolmatta vuotta peräkkäin. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo kasvoi nimellisesti 5,5 prosenttia ja reaalisesti 4,1 prosenttia.

Kotitalouksien tuloja lisäsivät eniten palkkatulojen kasvu ja verotuksen keventyminen. Palkkatulojen kasvu neljä ja puoli prosenttia oli seurausta ansiotason kohoamisesta kahdella prosentilla ja työllisyyden kohenemisestä. Veroja vähensi valtion tuloveroasteikon kevennys ja verovähennysten korottaminen. Kotitalouksien tuloja lisäsivät myös kasvaneet puunmyyntitulot ja osinkotulot. Sen sijaan maataloudesta saadut yrittäjätulot vähenivät.

Kotitalouksien saamat sosiaalivakuutusetuudet ja sosiaaliavustukset kasvoivat nimellisesti vajaan prosentin. Työeläketulot lisääntyivät kolme prosenttia, mutta kansaneläkkeet vähenivät kaksi prosenttia. Työttömyysturva väheni kuusi prosenttia. Kunnallinen toimeentulotuki kasvoi 13 prosenttia.

Kotitalouksien kulutusmenot kasvoivat nimellisesti neljä ja puoli prosenttia eli vähemmän kuin käytettävissä oleva tulo, minkä seurauksena säästämisaste kohosi 4,7 prosenttiin. Edellisenä vuonna säästämisaste oli 3,7 prosenttia. Kotitaloudet käyttivät lisääntyneet säästönsä investointeihin. Kiinteät investoinnit omakotitaloihin ja elinkeinonharjoittamiseen lisääntyivät 25 prosenttia. Kotitalouksien rahoitusasema eli nettoluotonanto säilyi edellisen vuoden tasolla ja oli 12 miljardia markkaa.

Seuraava tarkistus 24.3.1998

Tämän julkaisun tiedot perustuvat 20.2.1998 mennessä saatuihin tietoihin kansantalouden kehityksestä vuonna 1997. Seuraavan kerran tietoja tarkistetaan 24.3.1998, jolloin julkaistaan kansantalouden neljännesvuositilinpito vuodelta 1997.

Bruttonationalprodukten ökade med 5,9 procent

Bruttonationalprodukten ökade enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter med 5,9 procent i fjol. Så snabb har tillväxten tidigare varit åren 1979 (7,0 procent) och 1989 (5,7 procent). Totalproduktionen överskrider redan nivån under toppåren 1989 och 1990. Den nominella bruttonationalprodukten var i fjol 618 miljarder mark.

Produktionen efter näringsgren

Primärproduktionen ökade i fjol med nästan 11 procent. Lantbruksproduktionen ökades av såväl växtodlingen som djurskötseln; totalt ökade produktionen med 7,5 procent. Produktionen inom skogsbruket ökade med 13,5 procent efter att året förut ha avtagit som en följd av driftsstoppet inom skogsindustrin. Gruvdriften och utvinningen av mineraler ökade med närmare 16 procent.

Produktionen inom förädling ökade med nästan 9 procent. Inom tillverkningen ökade produktionen inom trä- och pappersindustrin med 14,3 procent och inom metallindustrin med 11,4 procent jämfört med året förut. Inom den övriga tillverkningen var tillväxten ungefär 3,5 procent.

Husbyggandet ökade med 15,7 procent. Tillväxten gällde speciellt bostadsbyggande, som efter att ha minskat under hela depressionstiden började tillta i fjol. Anläggningsbyggandet minskade med drygt 2 procent.

Produktionen inom servicenäringsarna ökade i fjol med 3,8 procent. Inom handeln ökade produktionen med 5,2 procent. Partihandeln ökade med nästan 6 procent, stimulerad av bl.a. byggandet och även bilhandeln var livlig, med en tillväxt på nästan 10 procent. Tillväxten inom detaljhandeln var moderatare, 2,5 procent. Hotell- och restaurangverksamheten ökade med 5 procent. Som en följd av den livliga ekonomiska verksamheten ökade produktionen inom samfärdseln med drygt 8 procent. Inom finansiering och försäkring ökade produktionen med ungefär 4 procent.

Hela den offentliga verksamheten tilltog med en och en halv procent. Kommunernas verksamhet ökade med 1,9 procent, medan statens verksamhet däremot var på samma nivå som föregående år. Den icke-vinstsyftande verksamheten ökade med ungefär två procent.

Bruttonationalprodukten till producentpris ökade med 6,0 procent, och bruttonationalprodukten till marknadspris med 5,9 procent. I och med den ökade privata konsumtionen ökade volymen av skatter som betalas på varor med nästan 5 procent. Volymen av stödpremier ökade med något under 2 procent.

Konsumtionen och investeringarna ökade

De privata konsumtionsutgifterna ökade i fjol med 3,1 procent. Anskaffningen av kapitalvaror har ökat kraftigt ända sedan år 1994; bl.a. bilar och hemelektronik har sålts i stora mängder. I fjol ökade anskaffningen av kapitalvaror ytterligare med ungefär 6 procent. Också efterfrågan på tjänster fortsatte att öka

stadigt och var i fjol 3,9 procent större än ett år tidigare.

De offentliga konsumtionsutgifterna, både statens och kommunernas, var på samma nivå som året förut.

Investeringarna ökade med 11,3 procent. Volymen av maskin- och materielinvesteringar ökade med drygt 5 procent. Husbyggnadsinvesteringarna ökade med så mycket som 20 procent. Mest ökade investeringarna i bostadsbyggande.

Sysselsättningen förbättrades

Enligt Statistikcentralens arbetskraftsstatistik minskade arbetslösheten jämfört med föregående år med ungefär 1,3 procentenheter till 14,5 procent. I medeltal fanns det 367 000 arbetslösa i fjol. Antalet sysselsatta ökade i fjol med 2,0 procent och antalet utförda arbetstimmar med 1,4 procent.

Prisutvecklingen stabil

Enligt uppskattningarna steg prisnivån inom hela samhällsekonomin i fjol med 1,2 procent mätt enligt prisindexet för bruttonationalprodukten. På årsnivå steg konsumentprisindexet med 1,2 procent. Prisindexet för bruttonationalprodukten steg framför allt som en följd av de höjda priserna inom husbyggandet. Bytesbalansen försämrades med 2 procent, då exportpriserna i stort sett var på föregående års nivå och importpriserna steg med något under 2 procent.

Nationalinkomsten steg

Nationalinkomsten steg i fjol nominellt med 8,6 procent och var 99 100 mark per person. Finlands bruttonationalinkomst var i fjol 599 miljarder mark.

Lönesumman steg med 4,5 procent. Arbetsgivarnas socialskyddsavgifter steg mindre, med bara en procent, eftersom kommunernas avgifter sänktes. Kapital- och företagarkinkomsterna steg med mer än 18 procent. Speciellt företagets inkomster ökade.

Skattegraden sjönk till 47,3 procent

Skatternas och de obligatoriska socialskyddsavgifternas andel av bruttonationalprodukten var i fjol 47,3 procent. Året förut var skattegraden 48,0 procent. De direkta skatter samfunden betalade ökade med hälften, men hushållens direkta skatter minskade en aning. Också socialförsäkringspremiernas andel av bruttonationalprodukten minskade.

Företagens finansieringsställning fortfarande god

Företagens finansieringsställning visade i fjol överskott för femte gången i rad. Nettokreditgivningen var nästan 22 miljarder mark, dvs. ungefär tre miljarder

mark mer än året förut. Enligt uppskattningarna ökade driftsöverskottet med 21 procent. Företagens bruttodriftsöverskott, som i affärsbokföringen närmast motsvarar driftsbidraget, var i fjol 140 miljarder mark, dvs. två gånger så stort som år 1991, då det var som lägst.

Företagen betalade hälften mer direkta skatter än föregående år. De ökade samfundsskatterna var en följd av det förbättrade resultatet och av restskatterna under de två föregående åren. Företagen betalade i fjol 17 procent mer dividender på föregående års resultat än år 1996.

Företagens sparande, som närmast motsvarar vinsten efter att utbetalade dividender dragits av, ökade från 24 miljarder året förut till drygt 33 miljarder. Företagen ökade sina fasta investeringar med fyra och en halv miljard mark. Lagervolymererna ökade med över 5 miljarder mark.

De finansiella institutens överskott oförändrat

De finansiella institutens finansieringsställning visade i fjol ett överskott på ungefär nio miljarder mark om kreditförluster inte beaktas. De finansiella instituten bokförde kreditförluster på drygt tre miljarder mark. Finansieringsöverskottet var för andra året i rad större än kreditförlusterna.

Penninginstitutens och de finansiella institutens ränteinkomster minskade med 4 procent och ränteutgifterna med 13 procent på grund av att räntenivån sjönk.

De offentliga samfundens underskott minskade märkbart

Statens finansieringsunderskott var i fjol 25 miljarder mark, medan det året förut var 42 miljarder mark. Underskottet minskade framför allt på grund av att skatteinkomsterna ökade. Intäkterna av både direkta och indirekta skatter ökade med 9 procent. De direkta skatterna ökade som en följd av att samfundsskatterna steg med 52 procent. Statens finansieringsställning förbättrades också av att inkomstöverföringarna till kommunerna skars ned med 14 procent och av att stödpremierna minskades med 13 procent. Däremot steg ränteutgifterna med 9 procent på grund av den fortsatta skuldsättningen. Konsumtionsutgifterna ökade nominellt med en och en halv procent.

Kommunernas och samkommunernas finansieringsställning förändrades efter fyra år med överskott och visade ett underskott på ungefär en miljard mark. Inkomstöverföringarna från staten minskade med mer än fyra miljarder mark, men skatteinkomsterna ökade med tre miljarder mark. Konsumtionsutgifterna ökade nominellt med 2 procent

och de fasta investeringarna med 13 procent.

Socialskyddsfondernas finansieringsöverskott var 18 miljarder mark, dvs. något lägre än året förut. Arbetspensionsanstaltarnas nettokreditgivning ökade ytterligare, men de övriga socialskyddsfondernas nettokreditgivning visade ett underskott på 2,6 miljarder mark.

Sammanlagt var de offentliga samfundens finansieringsunderskott 7,8 miljarder mark, dvs. 1,3 procent av bruttonationalprodukten. Året förut var det 3,5 procent av bruttonationalprodukten. Motsvarande EMU-underskott var i fjol 0,9 procent och föregående år 3,3 procent.

Hushållens realinkomster steg

Hushållens realinkomster steg i fjol redan för tredje året i rad. Hushållens disponibla inkomster ökade nominellt med 5,5 procent och reellt med 4,1 procent.

Hushållens inkomster ökade mest som en följd av ökade löneinkomster och lägre skatter. Löneinkomstökningen på 4,5 procent var en följd av att inkomstnivån steg med 2 procent och av att sysselsättningsläget förbättrades. Skatterna minskade på grund av att den statliga inkomstskatteskalen mildrades och av att skatteavdragen höjdes. Hushållens inkomster ökades också av de höjda virkesförsäljnings- och dividendinkomsterna. Däremot minskade företagarkinkomsterna av lantbruk.

De socialförsäkringsförmåner och socialbidrag hushållen fått ökade nominellt med något under en procent. Arbetspensionsinkomsterna ökade med 3 procent, men folkpensionerna minskade med 2 procent. Utkomstskyddet för arbetslösa sjönk med 6 procent. Det kommunala utkomststödet steg med 13 procent.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade nominellt med 4,5 procent, dvs. mindre än den disponibla inkomsten, vilket ledde till att sparandegraden steg till 4,7 procent. Föregående år var sparandegraden 3,7 procent. Hushållen använde sina ökade sparade medel för investeringar. De fasta investeringarna i egnahemshus och näringsverksamhet ökade med 25 procent. Hushållens finansieringsställning, dvs. nettokreditgivningen var på samma nivå som året förut, dvs. 12 miljarder mark.

Nästa justering 24.3.1998

Uppgifterna i denna publikationen bygger på de uppgifter om utvecklingen inom samhällsekonomin år 1997 som Statistikcentralen fått före 20.2.1998. Nästa gång justeras uppgifterna 24.3.1998, då kvartalsuppgifterna över nationalräkenskaperna för år 1997 publiceras.

GDP up by 5.9 per cent in 1997

According to preliminary data of Statistics Finland, the volume of the Finnish GDP grew by 5.9 per cent last year. Comparable rates of growth have only been recorded in 1979, 7.0 per cent, and 1989, 5.7 per cent. Total output has already exceeded the peak levels of 1989 and 1990. Last year's nominal GDP was FIM 618 billion.

Production by economic activity

Primary production grew by close on 11 per cent last year. Production in agriculture was increased by both growing of crops and farming of animals, with a combined increase in output of seven and a half per cent. Production in forestry grew by 13.5 per cent, having fallen in the preceding year because of production stoppages in the forest industry. Mining and quarrying grew by close on 16 per cent.

Production in the processing industries increased by nearly nine per cent. In the manufacturing industry, output in the wood and paper industry grew by 14.3 per cent and in the metal industry by 11.4 per cent on the year before. There was an increase of about three and a half per cent in all the rest of industrial output.

Building construction grew by 15.7 per cent. Growth was especially evident in the construction of residential buildings, which took an upward turn last year having contracted throughout the recessionary period. Land and water construction fell by good two per cent.

The production of services increased by 3.8 per cent last year, while trade and commerce grew by 5.2 per cent. Buoyed by the revived construction, wholesale trade increased by nearly six per cent, while car sales continued brisk, showing an increase of close on ten per cent. Growth in the retail trade was more moderate at two and a half per cent. Hotel and catering grew by five per cent. Thanks to the vigorous economic activity, production in transport and communications was up by good eight per cent. Financial intermediation grew by about four per cent.

Government services as a whole grew by one and a half per cent. Local government services grew by 1.9 per cent, whereas central government services remained at the previous year's level. Non-profit services were up by about two per cent.

GDP was up by 6.0 per cent in basic values and by 5.9 per cent in purchasers' values. Owing to an increase in private final consumption expenditure, the volume of taxes paid on commodities grew by nearly five per cent. The volume of subsidies also saw an increase of just under two per cent.

Increase in consumption and investment

Private final consumption expenditure was up by 3.1 per cent in 1997. Sales of durable consumer goods have been growing strongly since 1994; particularly cars and home electronics have been selling well, and purchases

of consumer durables increased by a further six per cent last year. The demand for services also continued its steady growth, finishing 3.9 per up on the year before.

Government expenditure, as a whole, remained at the previous year's level.

Investments were up by 11.3 per cent. Investments in machinery and equipment increased by good five per cent. Investments in building construction went up by as much as twenty per cent, headed by increases in investments in residential building construction.

Improved employment

According to the Labour Force Survey of Statistics Finland, unemployment fell from the previous year by about 1.3 percentage points to 14.5 per cent. On average, there were 367,000 unemployed persons in 1997. The number of employed increased by 2.0 per cent, and the hours worked by 1.4 per cent in 1997.

Stable price development

It is estimated that the price level of the national economy rose by 1.2 per cent last year as measured by the GDP price index. The year-on-year change in the consumer price index was 1.2 per cent. The rise in the GDP price index was especially due to increases in building construction prices. The terms of trade weakened by two per cent, as export prices remained at roughly last year's level but import prices rose by just under two per cent.

Increased national income

National income increased by 8.6 per cent in nominal terms in 1997 and was FIM 99,100 per capita. Gross national income in Finland amounted to FIM 599 billion in 1997.

There was an increase of 4.5 per cent in the wage and salary bill. The increase in employers' social security contributions was smaller, at only one per cent, because of a lowering of municipalities' contributions. Both property and entrepreneurial income rose by over 18 per cent. The increase was especially notable in respect of the income of enterprises.

Tax rate down to 47.3 per cent

The share of taxes and compulsory social security contributions amounted to 47.3 per cent of the GDP in 1997. The 1996 tax rate was 48.0 per cent. Direct corporate taxes grew by half, but direct household taxes fell slightly. Social security contributions' share of the GDP also decreased.

Financial position of enterprises still good

The financial position of enterprises showed a surplus for the fifth year running in 1997. Net lending amounted to nearly FIM 22 billion, which is about FIM 3 billion more than in 1996. It is estimated that operating surplus increased by 21 per cent. Enterprises' gross operating surplus - corresponding, in business bookkeeping terms, roughly with operating margin - was FIM 140 billion in 1997, i.e. double the amount it was at its lowest in 1991.

Enterprises paid 50 per cent more in direct taxes than the year before. The increase was attributable to improved results as well as payments of back taxes for the two previous years. Enterprises paid 17 per cent more dividends on their profits in 1997 compared to 1996.

The disposable income of enterprises - corresponding with profit less dividends paid - increased from the previous year's FIM 24 billion to over FIM 33 billion. Fixed investments were increased by FIM 4.5 billion, while inventories grew by over FIM 5 billion.

Surplus of financial institutions unchanged

The financial position of financial institutions reached a surplus of approximately FIM 9 billion, excluding credit losses. Financial institutions recorded FIM 3 billion in credit losses. For the second year running, the financing surplus of financial institutions was greater than the credit losses recorded by them.

The interest receivables of banks and financial institutions decreased by 4 per cent and interest liabilities by 13 per cent due, mainly, to the fall in interest levels.

Deficit of the general government sector decreased clearly

The financial deficit of central government amounted to FIM 25 billion in 1997, having been FIM 42 billion in 1996. The deficit decreased primarily due to increased tax revenues. Tax revenues from both direct and indirect taxes grew by 9 per cent. Growth in the revenue from direct taxes was attributable to the 52 per cent increase in corporate tax revenue. The financial position of central government was also improved by a 14 per cent cut in current transfers paid to local government and a 13 per cent reduction in central government subsidies. In contrast, interest expenditure grew by 9 per cent due to the continued increasing indebtedness. Final consumption expenditure rose by one and a half per cent in nominal terms.

The financial position of local government showed a deficit of about FIM 1 billion after four consecutive surplus years. Current transfers from central government fell by over FIM 4 billion, but tax revenues grew by FIM 3 billion. Final consumption expenditure

rose by two per cent and fixed investments by 13 per cent.

The financial surplus of social security funds was FIM 18 billion, i.e. slightly below the 1996 level. The net lending of employment pension funds continued to grow, while that of other social security funds showed a FIM 2.6 billion deficit.

The financial deficit of general government as a whole was FIM 7.8 billion, or 1.3 per cent of GDP, as against the 3.5 per cent of GDP a year ago. The corresponding EMU deficit was 0.9 per cent last year, having been 3.3 per cent the year before.

Increase in real income of households

The real income of households grew for the third consecutive year in 1997. The disposable income of households grew by 5.5 per cent in nominal terms and by 4.1 per cent in real terms.

The growth in the income of households was attributable, above all, to increases in the wage and salary bill, and lighter taxation. The 4.5 per cent increase in the wage and salary bill was the result of a two per cent rise in the earnings level and the improved employment situation. Taxation was reduced through the introduction of a lighter income tax scale and higher tax allowances. Increased revenues from timber sales and dividend income also contributed to the increase in household incomes. In contrast, entrepreneurial income from agriculture decreased.

Social security insurance benefits and social assistance grants received by households grew by just under one per cent in nominal terms. Employment pension incomes rose by three per cent, but national pensions decreased by two per cent. Unemployment security decreased by six per cent, whereas municipal income support grew by 13 per cent.

The final consumption expenditure of households grew by four and a half per cent in nominal terms, i.e. less than the disposable income. As a result, the savings rate rose to 4.7 per cent, as against the 3.7 per cent in 1996. Households consumed their increased savings in investments, which was reflected in a 25 per cent increase in fixed investments in owner-occupied houses and own businesses. The financial position, i.e. the net lending of households remained at the previous year's level, at FIM 12 billion.

Next revision on 23 March, 1998

Information in this publication is based on data received by 20 February, 1998, on the development of the national economy in 1997. Next revision of the data will take place on 23 March, 1998, when the quarterly review of the national accounts for 1997 will be published.

1. HUOLTOTASE
NATIONAL BALANCE OF SUPPLY AND DEMAND

	Käyppiin hintoihin Current prices		1990 hintoihin prices		Muutos - Change %					
	Milj. mk		Milj. mk		Arvo - Value		Hinta - Price		Volyymi-Volume	
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997
Bruttokansantuote markkinahintaan - Gross domestic product in purchasers' values	576922	618042	519495	550122	4,9	7,1	1,3	1,2	3,6	5,9
Tavaroiden ja palvelusten tuonti - Imports of goods and services.	171115	190193	143300	156694	6,2	11,1	1,8	1,6	4,3	9,3
KOKONAISTARJONTA - TOTAL SUPPLY	748037	808235	662795	706816	5,2	8,0	1,4	1,3	3,8	6,6
Tavaroiden ja palvelusten vientä - Exports of goods and services.	217493	246431	181447	205973	4,9	13,3	1,0	-0,2	3,9	13,5
Kulutusmenot - Final consumption expenditure.	441030	457588	373945	381872	5,5	3,8	1,7	1,6	3,7	2,1
Yksityiset kulutusmenot - Private final consumption expenditure	314451	328702	265673	273946	5,4	4,5	1,6	1,4	3,8	3,1
Julkiset kulutusmenot - Government final consumption expenditure	126579	128886	108272	107926	5,7	1,8	2,1	2,1	3,5	-0,3
Varastojen lisäys - Increase in stocks	2971	5305	2818	4585
Kiinteän pääoman brutto- muodostus - Gross fixed capital formation.	92532	104664	90004	100172	8,7	13,1	0,4	1,6	8,4	11,3
Yksityinen kiinteän pääoman bruttomuodostus - Private gross fixed capital formation	76900	87880	75262	84752	8,6	14,3	0,6	1,5	8,0	12,6
Julkinen kiinteän pääoman bruttomuodostus - Government gross fixed capital formation	15632	16784	14742	15420	9,3	7,4	-1,1	2,6	10,5	4,6
Tilastollinen ero - Statistical discrepancy	-5989	-5753	14581	14214
KOKONAISKYSYNTÄ - TOTAL DEMAND	748037	808235	662795	706816	5,2	8,0	1,4	1,3	3,8	6,6
Siitä - Of which:										
Kotimainen kysyntä - Domestic demand	530544	561804	481348	500843	5,3	5,9	1,6	1,8	3,7	4,1

2. KANSANTULO
NATIONAL INCOME

	Milj. mk		Osuus - Share		Muutos - Change	
			%		%	
	1996*	1997*	1996*	1997*	1996*	1997*
Palkat - Wages and salaries 1)	231278	241673	49,3	47,5	5,4	4,5
Työnantajain sosiaalivakuutusmaksut - Employers' contributions to social security schemes 1)	63498	64179	13,5	12,6	2,3	1,1
Omaisuus- ja yrittäjätulot, netto - Property and entrepreneurial income, net	108572	128557	23,2	25,2	6,6	18,4
Yritykset - Enterprises	38822	55646	8,3	10,9	2,7	43,3
Rahoituslaitokset - Financial instit...	7772	7927	1,7	1,6	98,6	2,0
Julkisyhteisöt - General government	-5117	-7261	-1,1	-1,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	-7155	-6592	-1,5	-1,3
Kotitaloudet - Households	74250	78837	15,8	15,5	6,5	6,2
Yrittäjätulo maataloudesta - Entrepreneur. income from agricult .	8361	7713	1,8	1,5	-2,6	-7,8
Yrittäjätulo metsätaloudesta - Entrepreneur. income from forestry .	6384	7522	1,4	1,5	-11,8	17,8
Muut yrittäjätulot ja yrittäjätulon otot - Other entrepreneur. income and withdrawals from quasi-corp.ent.	41499	45494	8,8	8,9	11,7	9,6
Omaisuuustulot - Property income	18006	18108	3,8	3,5	7,5	0,6
Välilliset verot miinus tukipalkkiot - Indirect taxes less subsidies 2)	65584	74987	14,0	14,7	14,1	14,3
KANSANTULO - NATIONAL INCOME	468932	509396	100,0	100,0	6,4	8,6
Kiinteän pääoman kuluminen - Consumption of fixed capital	87698	89515			0,8	2,1
BRUTTOKANSANTULO - GROSS NATIONAL INCOME .	556630	598911			5,5	7,6
----- Kansantulo henkeä kohti, mk - National income per capita, mk	91499	99104			6,0	8,3
Keskiväkiluku, 1000 henkeä Mean population, 1000 persons	5125	5140			0,3	0,3

1) Sisältää palkat ja sosiaalivakuutusmaksut ulkomailta, netto
Including compensation of employees receivable from the rest of the world, net

2) Vähennetty välilliset verot ulkomaille vuodesta 1995 alkaen
Indirect taxes to the rest of the world deducted starting from 1995

3. KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TULO, KULUTUSMENOT JA SÄÄSTÖ SEKTOREITTAIN
DISPOSABLE INCOME, CONSUMPTION AND SAVING BY SECTOR

	Milj. mk		Osuus - Share		Muutos - Change	
	*	*	%		%	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997
KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TULO - DISPOSABLE INCOME	464877	505206	100,0	100,0	5,8	8,7
Yritykset - Enterprises	24342	33656	5,2	6,6
Rahoituslaitokset - Financial instit...	6469	6406	1,4	1,3	129,2	-1,0
Julkisyhteisöt - General government	115620	127305	24,9	25,2	17,2	10,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	3969	5984	0,9	1,2	49,8	50,8
Kotitaloudet - Households	314477	331855	67,6	65,7	2,5	5,5
KULUTUSMENOT - CONSUMPTION	441030	457588	100,0	100,0	5,5	3,8
Julkisyhteisöt - General government	126579	128886	28,7	28,2	5,7	1,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	11631	12329	2,6	2,7	4,8	6,0
Kotitaloudet - Households	302820	316373	68,7	69,1	5,5	4,5
SÄÄSTÖ - SAVING	23847	47618			2638	23771
Yritykset - Enterprises	24342	33656			-3892	9314
Rahoituslaitokset - Financial instit...	6469	6406			3646	-63
Julkisyhteisöt - General government	-10959	-1581			10170	9378
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	-7662	-6345			784	1317
Kotitaloudet - Households	11657	15482			-8070	3825

SÄÄSTÄMISEN OSUUS SEKTORIN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVASTA TULOSTA (Säästämisaste) % SHARE OF SAVING OF SECTORS' DISPOSABLE INCOME (Savings ratio) %						
Julkisyhteisöt - General government			-9,5	-1,2		
Kotitaloudet - Households			3,7	4,7		
Kotimaiset sektorit yhteensä - Domestic sectors total			5,1	9,4		

4. Tuotanto toimialoittain
Produktionen enligt näringsgren
Production by kind of activity

1990 hintoihin - priser - prices

1 000 000 mk	1996*	Muutos Förändring Change %	1997**	Muutos Förändring Change %
Maatalous - Jordbruk - Agriculture	12 170	-1,5	13 089	7,6
Metsätalous - Skogsbruk - Forestry	13 721	-7,2	15 578	13,5
Teollisuus - Tillverkning - Manufacture	130 414	3,3	142 462	9,2
- puu- ja paperi - trä- och papper - wood and paper	22 860	- 2,3	26 139	14,3
- metalli - metall - metal	60 849	6,8	67 791	11,4
- muu - övrig - other	46 705	1,9	48 532	3,9
Energia- ja vesihuolto - Energi- och vattenförsörjning - Energy and water supply	11 581	9,4	11 530	-0,4
Rakentaminen - Byggnadsverksamhet - Construction	29 878	4,5	33 104	10,8
- talonrakentaminen - husbyggnads- verksamhet - building construction	21 796	5,4	25 216	15,7
- maa- ja vesirakentaminen - anlägg- ningsverksamhet - other constr.	8 082	2,1	7 888	-2,4
Liikenne - Samfärdsel - Transport and communication	42 084	6,1	45 560	8,3
Kauppa - Handel - Trade	39 594	3,9	41 656	5,2
Valtio ja kunnat - Staten och kommuner - Central and local government services	80 113	1,9	81 275	1,5
Muu toiminta - Övrig verksamhet - Other services	99 162	6,3	101 905	2,8
Bruttokansantuote tuottajahintaan Bruttonationalprodukten till producentpris Gross Domestic Product in basic values	458 717	3,7	486 159	6,0
Hyödykeverot miinus hyödyketukipalkkiot Varuanknutna indirekta skatter minus varuanknutna subventioner Commodity taxes less commodity subsidies	60 778	2,7	63 963	5,2
Bruttokansantuote markkinahintaan Bruttonationalprodukten till marknadspris Gross Domestic Product in purchasers' values	519 495	3,6	550 122	5,9

5. Investoinnit
Investeringar
Gross Fixed Capital Formation

1990 hintoihin - priser - prices

1 000 000 mk	1996*	Muutos Förändring Change %	1997**	Muutos Förändring Change %
Talo- sekä maa- ja vesirakennukset Byggnader och anläggningar Building and other construction	53 434	6,1	61 622	15,3
siitä: asuinrakennukset därav: bostadsbyggnader of which: residential buildings	20 383	-0,1	26 552	30,3
Koneet ja laitteet - Maskiner och inventarier - Machinery and equipment	36 570	11,9	38 550	5,4
Yhteensä - Tillsammans - Total	90 004	8,4	100 172	11,3
- yksityinen - privat - private	75 262	8,0	84 752	12,6
- julkinen - offentlig - government	14 742	10,5	15 420	4,6

6. Yksityiset kulutusmenot
Privata konsumtionsutgifter
Private Final Consumption Expenditure

1990 hintoihin - priser - prices

1 000 000 mk	1996*	Muutos Förändring Change %	1997**	Muutos Förändring Change %
Kestävät tavarat - Varaktiga varor - Durable goods	24 376	14,5	25 871	6,1
Puolikestävät tavarat - Halv-varaktiga varor - Semidurable goods	22 891	2,2	23 675	3,4
Lyhytikäiset tavarat - Icke-varaktiga varor - Non-durable goods	93 085	0,8	94 869	1,9
Palvelukset - Tjänster - Services	114 218	5,0	118 640	3,9
Muut menot - Övriga utgifter - Other expenditure	11 103	-0,4	10 891	-1,9
Yhteensä - Tillsammans - Total	265 673	3,8	273 946	3,1

7. Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo
Hushållens disponibla inkomst
Disposable income of households

	1996*	1997**
Käytettävissä oleva tulo, mmk		
Disponibel inkomst, mmk		
Disposable inkomst, mmk	314 477	331 855
Käytettävissä oleva tulo henkeä kohti, mk		
Disponibel inkomst per invånare, mk		
Disposable income per capita, mk	61 361	64 563
Käytettävissä oleva tulo kotitaloutta kohti, mk		
Disponibel inkomst per hushåll, mk		
Disposable income per household, mk	136 137	142 427
Käytettävissä oleva tulo, volyyymi-indeksi		
Disponibel inkomst, volyindex		
Disposable income, volume index	98,5	102,5
Käytettävissä oleva tulo henkeä kohti, volyyymi-indeksi		
Disponibel inkomst per invånare, volyindex		
Disposable income per capita, volume index	95,8	99,4
Käytettävissä oleva tulo kotitaloutta kohti, volyyymi-indeksi		
Disponibel inkomst per hushåll, volyindex		
Disposable income per household, volume index	92,5	95,5
Käytettävissä oleva tulo, volyymin muutokset, %		
Disponibel inkomst, volymförändringar, %		
Disposable income, volume changes, %	1,0	4,1
Käytettävissä oleva tulo henkeä kohti, volyymin muutokset, %		
Disponibel inkomst per invånare, volymförändringar, %		
Disposable income per capita, volume changes, %	0,6	3,8
Käytettävissä oleva tulo kotitaloutta kohti, volyymin muutokset, %		
Disponibel inkomst per hushåll, volymförändringar, %		
Disposable income per household, volume changes, %	0,1	3,2

Keskiväkiluku, 1000 henkeä		
Medelfolkmängden, 1000 personer		
Mean population, 1000 persons	5 125	5 140
Kotitalouksien lukumäärä, 1000 kotitaloutta		
Antalet hushållen, 1000 hushållen		
Number of households, 1000 households	2 310	2 330

8. VAIHTOTASE
CURRENT ACCOUNT

	Käypiin hintoihin Current prices 1000 000 mk		Muutos - Change %	
	* 1996	* 1997	* 1996	* 1997
Tavaravienti - Exports of goods	182436	208866	5,6	14,5
Tavaratuonti - Imports of goods	138106	155228	10,1	12,4
KAUPPATASE - TRADE ACCOUNT	44330	53638		
Palvelusten vienti - Exports of services..	35057	37565	1,8	7,2
Palvelusten tuonti - Imports of services .	33009	34965	-7,4	5,9
PALVELUTASE - SERVICES ACCOUNT	2048	2600		
Siitä matkailu - Of which tourism	-3221	-3054		
TAVARA- JA PALVELUSTASE - GOODS AND SERVICES ACCOUNT	46378	56238		
Nettotuotannontekijätulot ja -tulonsiir- rot - Factor incomes and current transfers, net	-24091	-22026		
VAIHTOTASE ML. PÄÄOMATASE - CURRENT ACCOUNT INCL. CAPITAL ACCOUNT	22287	34212		

9. VEROASTE
TAX RATIO

	* 1996	** 1997
VEROASTE OECD:N MUKAAN - TAX RATIO BY OECD	48,0	47,3

10. RAHOITUSTASAPAINO
FINANCIAL BALANCE

	Käypiin hintoihin Current prices Milj. mk		Muutos Change %	
	1996*	1997*	1996*	1997*
1)				
BRUTTOPÄÄOMANMUODOSTUS				
GROSS CAPITAL FORMATION	95503	109969	5,5	15,1
Yritykset - Enterprises	54080	61120	6,4	13,0
Rahoituslaitokset - Financial instit. .	-486	-1148	-37,0	136,2
Julkisyhteisöt - General government	16067	17000	4,3	5,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	8934	11432	-7,5	28,0
Kotitaloudet - Households	16908	21565	10,2	27,5
2)				
BRUTTOSÄÄSTÄMINEN				
GROSS SAVING	111801	138428	3,0	23,8
Yritykset - Enterprises	73038	82937	-5,5	13,6
Rahoituslaitokset - Financial instit. .	9882	7910	147,3	-20,0
Julkisyhteisöt - General government	-3838	9182	-70,3	339,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	3198	4816	35,0	50,6
Kotitaloudet - Households	29521	33583	-21,9	13,8
3)				
RAHOITUSYLIJÄÄMÄ				
FINANCIAL SURPLUS	22287	34212	-525	11925
Yritykset - Enterprises	18958	21817	-7508	2859
Rahoituslaitokset - Financial instit. .	10368	9058	5601	-1310
Julkisyhteisöt - General government	-19905	-7818	8442	12087
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt - Non-profit institutions	-5736	-6616	1554	-880
Kotitaloudet - Households	12613	12018	-9823	-595
TILASTOLLINEN ERO				
STATISTICAL DISCREPANCY	-5989	-5753	-1209	236

Rahoituslaitosten luottotappiot - Credit losses of financial institutions.	-4875	-3150	4715	1725

1) Ml. maan ja aineettomien varojen ostot, netto
Incl. purchases of land and intangible assets, net

2) Ml. pääomansiirrot, netto
Incl. capital transfers, net

3) Kansantalouden vaihtotaseen ja pääomataseen ylijäämä
Current account and capital account of the economy

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 1998:2
Nationalräkenskaper
National Accounts

Lisätietoja- Förfrågningar - Inquiries:

Leena Glad (09) 1734 3348
Pirkko Penttilä (09) 1734 3338
Tuomas Rothovius (09) 1734 3360
Olli Savela (09) 1734 3316

Julkaisu sisältää kansantalouden tilinpidon ennakkotiedot 1997
Publikationen innehåller preliminära nationalräkenskaperna 1997
Publication provides preliminary national accounts data for 1997